

UNIVERSUL LITERAR

SOLEMNITATEA DECORĂRII OFIȚERILOR AVIATORI. — (Vezi explicația).

DE VEGHE

La căpătâiul mamei

II

E miezul nopții.
Cocoșii aprind văzduhul în cântece. — Tu î auzi, mamă bună, auzi cum cântă cocoșii, aprinzând văzduhul ?
Cocoșul, ceasornicul muncitorului pantă, vestind celor întârziați la lucru că jumătatea nopții a trecut, l'a scurs. De câte ori te-a prins și pe tine, neobosită mamă, cu acul în mână, sau cu furca în brâu, — de câte ori nu te-a trimis la culcare cocoșul, vestitorul miezei-nopții !
Cocoșii aprind văzduhul în cântece, dar nu te mai găsesc la lucru, ca altă dată, ci întinsă în nemiscare pe patul tău de amară suferință; cocoșii vestesc miezul nopții, dar tu nu-î mai auzi, — sau, dacă i-ai auzi, e, poate, pentru cea din urmă oară. Pentru cea din urmă oară!... Ce groaznică durere!...

Osteneala și durerea mă doboară, mamă dragă, dar nu mă pot despărți de tine. Cine să te îngrijească, cine să-ți cerceteze bătăile inimii: cine să-ți asculte răsuflarea, cine să tresară înfiorat la fiecare suspin al tău ?... Nu, nu mă pot despărți de tine; iubirea învinge oboseala, iubirea învinge durerea, — tot mai tare și mai răsunătoare !
De ce nu poți să mă ai în rădăcină sănătoasă ?...
E o taină și asta !

De multe ori am încercat să pătrund unele taine ale lui Dumnezeu, sau, cel puțin să-mi dau seama pentru ce au fost rânduite, și eram bucurat când credeam că'm prins ceva din rostul lor. Acum, zădărnice aș încerca să mă frământ cu gândul. Durerea mă copleșește, mă doboară, mă strivește sub imensitatea cu care mă apasă. Și dacă n'ar fi iubirea care să mă susțină, dacă nu m'ar întări dragostea pentru tine, mamă scumpă, durerea m'ar omorâ !...

Iubire, tu, dragoste de mamă, — ce dar minunat ești, ce putere sfântă ai, de dai tărie în nenorocire, și curajul de a îndura o viață chinată !...
Da, vreau să trăiesc ! — dar numai până când inima ta dulce mamă, va înceta să bată, până când răsuflarea se va curma. — Mă tem că mai departe nu voi putea ține piept durorii. Căci te iubesc, cum altul nu poate să iubească, — cu cât suferi mai mult, cu atât te iubesc mai mult, și cu cât te iubesc mai mult, cu atât durerea mea crește și mă apasă înima, sufletul, ființa mea întregă !...

Durere, — Iubire; Iubire, — Durere !...

Cum apropie Dumnezeu lucrurile mi și le imperrechiază !... Căci de n'ar fi durerea, iubirea n'ar exista; și nici durerea n'ar fi, de n'ar fi lăsat Dumnezeu iubirea. Una pe alta se întregesc, și una fără alta nici n'ar putea exista !...
Lumea e plămădită din durere și iubire; din iubire și durere s'a născut lumea câtă este, și se va naște încă. Ele sunt viața lumii, și de n'ar exista, lumea n'ar mai fi și nici n'ar avea rațiunea și mintea !...

Din iubire și durere ne naștem, în durere și iubire murim; căci amândouă ne stăpânesc și ne pot răni sufletul și corpul.

Totuși, mă întreb: pentru ce a lăsat Dumnezeu durerea ? Pentru ce iubirea, cea mai frumoasă și mai dulce dintre simțiri a imperrechiat-o cu cea mai grozavă dintre născocirile sale, — durerea ? — Și'n mintea mea nu găsec nici un răspuns, nici o scăpărare de înțeles !...

E nedrept, e revoltător să chinuiești creatura în care ai pus scântea vieții fără să i-o ceără !... Su-

fietul se turbură, și mînea nu poate să priceapă trebuința torturii acestei pentru o neînsemnată clipă de existență. — Inaf dal să gust nectarul în cupă de venin ?...
O, Doamne ! ești oare mai mare și mai puternic prin asta ?...

In fața dufelii omul nu mai poate fi stăpân pe sine !...

Când paharul amărăciunii i-a atins buzele, ca de foc tresara și se ferește !...

In zădar ! — trebuie să guste, trebuie să soarbă, trebuie chiar să-i bea până în fund când ceasul a sosit. Din calea celor rânduite nu ne putem abate.

E o lege fatală, e o lege pe care trebuie s-o ascultăm vrând-nevrând. Și ori-cât ne-am strădui s'o pricepem, să-i pătrundem taina, e în van — mintea noastră nu poate s'o încapă !... — Legea asta e Dumnezeu, e voința lui Dumnezeu !...

Mamă, Dumnezeu, când vrea, face minuni ! El și-a întins cupa cu venin, el și-a atins-o de buze, să sorbă din amarul suferinței, și tot el, cu puterea lui, și-o poate ridica. Singura noastră nădejde la el este. — Dacă'ar face o minune ? !...

Întoarce-ți Doamne, mila ta spre noi !...
Fetești. R. C. Parascivescu

URMĂRIREA

(Din revuete)

„Ade Ulinka, vino : Balka este în hămăli !“

Și Petre, învelit într'o blană groasă de urs negru, de urs omorât de el la vânătoare, îndreptându-se care nimic nu-l oprește, nici frigul român care îngheață mîna, nici repezile atacuri ale sălbaticilor la străzările puternice ce sfărănă coatele, înăbușă și omoară, Petre întredeschise ușa căsuței.

Soba frăgea, răspândind o căldură apăsătoare și greoaie. Mica Ulinka Federowna, blonda țărănuță de 22 ani, se încălzea pentru ultima oară înainte de a se înfășura în piele de lup sub covățul săniei.

„Să ne vedem ca bine, Alexandrina ! Pe rândul viitor ! — Să vă ajute sfintele icoane !“

Răzând, tînăra femeie îmbrățișă pe tovarăsa cu broboada roșie, stăpîna acestui mic han al țării sale, situat la treizeci de verst de Perm, de unde Petre și Ulinka veneau, apoi trecând pragul ușii, ea se sui în sanie.

Iapa Balka, nerădătoare sub cercul său de lemn vopsit, de unde a lărnau mici clopotei de argint, răzua cu copita pămîntul înghețat. Gădăniță și măncăță, ea dosea câmpiile largi, excitată de seara rece și friguroasă, unde toate stelele cerului își dăduse înfălșire spre a lumina noaptea cu un surâs aurit.

„Văd străne hămăli, stăi pe capul strănută și după un ultim adio către Alexandrina, zise : „Ia drum !“

Lovită de lunga curățoasă a biciului, animalul porni nebun, dar îndată străns de mîna stăpînului, el abătuse câmpul cu lungi călcășuri neglate, ca și mișcarea unei pendule.

Drumul, unde pietrele arătau versuri de argint, se lungea alb, de o albeață strălucitoare pe care o pătau singure câteva siluete gri de sălcii și mesteacăni strămbi, ale căror ramuri sălțiri păreau că tremură sub frig.

Peste tot o tăcere de moarte, întreruptă de zăngănitul clopoteilor, zgomotul surd al săniei, lunecând pe patinele de otel, lovindu-se de câte-o plătră.

Petre nu spunea nici un cuvânt, absorbit de iapa sa de sânge, care trăgea cu toată puterea.

Din timp în timp scăpau totuși câteva cuvinte din buzele sale înghețate :

„Ho ! porumbița mea, mătușico,

ho ! Maj tacet, nu așa de iute, să nu oboseai, ho !“

Și bietul animal, înțelegând cuvintele stăpînului, fugi mai încet.

Ferță sub atoperis, Ulinka se găndea.

Se găndea la Petre cu care se mîritase acum, și care, fără înțeleală, era cel mai frumos și cel mai îndrăzneț dintre tinerii vânători de ursi din țară.

Ei veneau de la Perm, de unde cumpăraseră lucruri pentru tatăl tinereții femeii, bătrînul Fedor, care ținea în tîrguțel, cărciuma la sfîntul Nicolae. El făcea totdeauna și voiajul lor de nunță.

Ea visa minunățiile ce le întrevăzuse în cele două zile petrecute în oraș, bisericile așa de frumoase, de strălucitoare, coperișurile ce se păreau de argint sub soare, costumele de sărbătoare ale popilor, așa de bogate alături de acelea cu care ea era obișnuită să le vadă la serviciul din tîrguțel, ea se găndea la săniile trase de doi cai ce alergau pe ghiță ca o cometă.

Ea se găndea la satul ei ce era departe, departe, pierdut, și oftă.

Ulinka Federowna îi plăceau hainele frumoase, basmalele și broderiile lucioase, broboadele bogate.

Ea ar fi dat 10 ani din viață. O ! da, fără șovăire, de a fi fost născută într'o condiție ce i-ar fi permis să fie soția unuia din acei boieri pe care ea îi văzuse, îmbrăcați în vulpi de basre, aluzând pe săniile lor la toată fuga.

Și totuși, dacă ar fi vrut !

Ea se găndea că Sergiu Burakin, tînăr de 25 ani, frumos, blond, bogat ca un mare domn, și oferise o avere, o casă, servitorii, săniile.

Dar ea a refuzat.

Un an trecuse de atunci, fără să fi văzut.

Eri, la Perm, i s'a părut că a zărit pe Sergiu. Și cum era să se însele cu talia aceea de atlet, cu mersul acela și privirile ce le văzuse la răspântia străzii Alexandru ?

Dar ce căuta Sergiu la Perm ?

Ea tremura. De frig sau de teamă ? Poate de amândouă.

„Dar însă, Petre e aici, el nu va înțelzi ! Și dacă încearcă, va fi în gheț !... Nu eu așa, niciodată !“

Totuși neliniștea o coperinse, inima îi bătea să se rupă și această frază îi suna la urechi :

„Tocmai astea se vor schimba într'o zi, Ulinka, se vor schimba !“

Ea se plecă în afară ; mereu aceeași uniformitate, călătorii mesteacăni tăciuiți, disparea Balka marea în o goasă neînsemnată.

Un satuc, o grădăniță de case ciudate, cu coperișul lor de lemn, colibe îngrămădite, stărușe, dărăpănate.

Un minut tacet și el dispărea după o colină.

Se vedea ca ziua, luna își arăta lăța sa gălbue.

La câteva verst înainte, o linie neagră, tăind cerul și pămîntul ca un decor de teatru : pădurea.

De sigur, Ulinka cunoștea această pădure, dar niciodată nu o trecuse fără teamă, teama de necunoscut, teamă de ce e întunecos, de ceea ce plînge și geme mereu sub suflarea vîntului de Nord.

„Petre“

Tînărul vânător se întoarse.

O trebuință de măturare cuprinsese pe Ulinka, trebuința de a povesti ceea ce o apăsă, de a-și vărsa amarul sufletului său unei inimi iubite și iubitoare.

„Petre“ și vîrîndu-se în el, încet, timid, ea îi povesti aventura cu Sergiu Burakin, întîlnirea la Perm, prezentimentele ei.

Petre întrebă :

„L-ai iubit ?“

— Nu Petre, tu nu faci înțelz niciodată !

Pe tine singur !

— Ulinka.

Și tînăra femeie apropiindu-și obrazul pe care frigul îl roșise, de acela al vîntorului de ursi, și te unira într'un lung sărut.

ci

„Oh ! mătușică, oh, fii pe pace, Balka !“

Iapa se amuoa, mîreșea, năcheta.

„Ce e ?“ întrebă Ulinka, aruncînd o privire în urmă pe câmpul scîntat cu culori albe.

„Acolo... privește !“

— Ce este ? Lupii ?

— O sanie !... Troi ca !... Sergiu poate, exclamă Ulinka.

— El ! Vrea să-mi fure nevasta mea ? El nu cunoaște pe Petre vîntorului. Să nu fugim ! Dacă e Burakin nu avem de ce să nu-l așteptăm. O suliță, e destul. Un om, e mai puțin teribil ca un urs, nu este așa ?

„Fii pe pace Balka, va fi frumos !“

Iapa, ținută cu toată puterea, se mișca pe loc.

Un zgomot de mulți clopotei, o alunecare vertiginosă, o pudră fină de ghiță și fulgi de argint : o sanie trecuse.

„El ! murmură Ulinka. El ! Dumnezeu !“

Iapa, cu hăturile libere, reluă fuga sa superbă, pe când sania lui Sergiu Burakin cu mult mai repede, dispărea la o cotitură a drumului, traversând pădurea. Pădurea de brînzi era aproape, pudrată cu diamante albitoare.

Sania trecea pe drumul dintre brînzi.

Într'un moment, un zăngănit de clopotei, și de cât o vîntoasă trecuse, hămăli se vedea.

„Te ține, Ulinka ?“

— Da, Petre. Simț că ne amenință primjdie.

— E întunec pe aici și vîntul plînge, asta-ți ce te îngrijămintă. Burakin e departe, îți span eu. Vîntoarea pe pămîntu lui, îl atrage, acum e timpul !

Că vîntul biciului atinse pe Balka.

„Mai mult ca două verst înainte, de încrucisarea drumurilor, abia atunci eșim din pădure.

— Cu atât mai bine, Petre ! Să ne păzească sfîntul tău patron.

Deodată, o lovitură violentă zgudui sania. Patinele lovise un trunchi de arbore în dreptul drumului, iapa tremurînd, se oprî scur, îndoindu-se pe picioare, iată ce Petre țări ca prin negură.

Aruncat de zguditură la cinci metri de sanie, el abia avu timp să se ridice, când se strigă il țări să tresare :

„La mine, Petre ! La mine !“

Două umbre de oameni, din care una ținea o femeie în brațele sale, traversau drumul spre a fugi în pădure. El înțelese. Era femeia lui, scumpa lui Ulinka. Hrechele primiseră sunetele de clopote, inima sa lovită sări, izbind să-i spargă pieptul.

El era el, Burakin, care opise drumul ! Era el care fura pe Ulinka ! Brestem ! Amărăciunea îi umplu gura și el devenise rău.

În aceste momente, el nu mai văzu oameni, ci animale răufăcătoare, veninoase, ce trebuiau strivite, distruse. El se armă cu sulița.

Nu fu lung, într'o clipă fu lângă ei.

O defunătură scurtă ; tovarășul lui Burakin îzbece.

„Stăcătule ! canalic ! !“

Și sulița lui Petre se infundă în pînăteț-vîntului, care căzu.

Atunci Sergiu trase la rîndul său, dar împiedicat de povară, nu atinse pe Petre.

Ca și o măciucă sulița se întoarse către Sergiu.

Dar de tînăra de a atinge pe scumpa Ulinka, Petre cu o mișcare bună, scoborî urta sa care răs-corpul lui Burakin. Acesta din urmă căzu cu coapsa sfîșiată.

Cum Petre îndreptă femeia lovită în brațele sale puternice, o așeză pe sanie, câteva hămăituri scurte, aspre, răsunară și cei trei cai ai boierului rus, scăpînd din acoperișul unde erau ascunși, luară nebun drumul Pemei.

Balka, trăgînd aerul cu putere

porni, dar Petre era deja lângă ea, potolind-o. Cu o singură mână el ridică trunchiul de arbore.

Nimic nu se rupea nici sanie, nici hășturilor.

„Lupii! Lupii!” urlă Sergiu, făcând sforțări zadarnice ca să se ridice.

Atunci în boată oroarea se ridică o viziune înspăimântătoare.

Lupii, infomețaiți, simțind om, alergau din punctele cele mai depărtate ale pădurii.

„Lupii! repetă Sergiu, lupii!” și vocea sa tremura, ochii săi se măreau de spaimă.

Primul gând al vânătorului de urși fu să sară pe capră și să fugă. Dar rănitul? ce face? Să lase pe acest rănit pradă fiarelor, sau să-l scape?

Ar fi să scape un criminal, un tâlhar! Mizerabilul încercase să-l omoare.

Și urletele se îndoaiau. Balka abia înțelegea vorbele lui Petre. Încă un minut și erau pierduți.

Oh! totuși cum îl ura, cum ar fi voit să-l vadă suferind, pe acest boer tânăr! cum îl ura!

„Să moară! El a voit-o!”

Nu, nu pot, nu pot... Ar fi moarte grozavă, nevredenică. Dar ar fi și laș să părăsești un rănit! Sfinte Petre și Mihail, povățuiți-mă! Dumnezeuale! Dumnezeul meu!

Și Petre sta locului.

„Scapă-mă! Scapă-mă!” striga Sergiu, frângându-și pe pământ piciorul rănit.

Petre cuprins de milă și compătimire pentru tânărul de vârsta sa, oare-l ruga, nu-l putu lăsa unei morți sigure și îngrozitoare și înconștient de actul suferesc, măreț cel făcea, zise: „Suf-te!”

Și-l trase pe sanie.

III

La semnul stăpânului, iapa înebunită, porni într'un galop destrăbălat.

Lupii, urmărindu-l, dădură de corpul nenorocitului spintecat de suliță. Atunci Petre se gândi că va câștiga timp, va ajunge la cotitura drumului, înainte de a fi ajuns de bestii și va putea sosi în sat.

Dar urlete îngrozitoare se auziră, o parte din lupi o pornise.

Ei alergau, fugeau înspăimântător. „Mai iute, Balka, mai iute!”

Tot îndemnând-o, el o ținea totuși cu părere. Nu trebuia ca animalul să moară înainte de a-și termina cursa; altfel, era moartea, sfârșitul!

Lupii se apropiau. Sergiu îi fixa cu ochii lăcrămând; îi era rușine și îi părea rău.

„Mai iute, Balka, mai iute!”

O verșă încă până la cotitură.

„Aruncă tot!” și Sergiu apucă pachete și tot ce găsi și le aruncă în drum.

„Tale coviltirul!” și Sergiu îl tale, coviltirul căzu peste hațca și o oprî o secundă.

Ulinka, revenindu-și - privea cu ochii înspăimântați pe Sergiu: își aduse aminte de scena grozavă.

„Cum, el, aici!... Petre!”

Nu-ți fie teamă, ghiarele îi sunt tălate.

„Ah! Sfântă Fecioară, lupii!” și ea se ascundea înmățurată.

Dar hațca se apropia. Unii mai îndrăzneți, mai iuți, întreceră iapa, lătrând victorios. Sania era înconjurată, și arme de foc imitau. Bestiile le trebuiau o pradă, altfel erau pierduți!

„Petre! zise Sergiu, nu-i de căt un mijloc de scăpare.

Peste o jumătate verșe drumul se bifurcă. În acel moment, acel din noi care trebuie să se sacrifice, va sări.

Hațca, aruncată pe corpul său, va părăsi sania, care va alerga mai învârtit fiind mai ușoară.

„Trebuie ca unul din noi să se sacrifice. Eu sunt gata. Ați voit să mă scapați, căci într'un moment de slăbiciune, eu v'am rugat. Eu care nu merit mila voastră, vă multumesc totuși. Sunt un criminal, am voit să-l răpesc soția, am vrut să vă omor și dacă lupii v'ar sfășia, ar fi viața mea ce-ai v'am opriț din drum.

„Eu sunt gata să-mi repar greșala.

„Acum iertați-mă și tu Ulinka! Și voi care până acum mă disprețuiați, promiteți-mi că în amintirile voastre veți avea puțin milă de acela care era mai puțin rău și laș decât îl socoteați până acum!”

Hațca se arunca mereu, neobosită; un lup se repezi la pântecile iepei.

„Sfinte Petre și Mihail, nu vreau; noi vom scăpa cu toții sau vom muri împreună. În pericolul comun nu suntem de căt frați. Rămâi!”

— Nu, Petre! cotitura e aproape; iapa este istovită, tu-i voi face datoria. De altfel acum să-mi mai târziu... dacă mormântul meu nu-i de mormoră, va fi stomacul lupilor, un mormânt puțin obișnuit, cel mai frumos mormânt”. Și izbucni într'un râs nervos.

Sărută o mică cruce de aur, ce o purta în sân, zise o rugăciune și actul devotamentului fu sfârșit; apoi ars de frigurile sacrificiului, se mai întoarse odată către Ulinka, care emoționată, nu îndrăznea să-l privească, către această Ulinkă pe care o iubea până la crimă și pe care o iubea încă, devotându-se pentru ea și pentru sotul său.

El auzi vocea lui Petre repetând cu spaimă:

„Niciodată... noi nu vom ajunge, niciodată... Mai iute Balka, mai iute!... S'a sfârșit!”

— „Acum trebuie, eu o datorez! Amin”, murmură Sergiu.

Sfârșitul pădurii, razele stelelor mai vii, lucrurile drumurilor...

Petre apucă hațul drept... un strigăt ascuțit porni din sanie. Grosul hațtei de lupi se oprî la un prânz teribil, pe când câteva bestii zăpăcite o porniră într'o direcție greșită și Balka galopa, galopa, nebună...

Sosită în sat, iapa căzu de odată, trănită, înaintea colibei lui Fedor pe când Petre și Ulinka, îmbătrâniți, cu creierul gol, eșii ca dintr'un vis îngrozitor, săreau din sanie și căzură în brațele bătrânului care, înaintea vorei, rugându-se sfinților îi aștepta de mult.

Ferm.

TREI NUVELE

de TOIȘTOI

Bogățiile pe care Dumnezeu le dă omului

Un om, nemulțumit cu averea sa, se plânse de Dumnezeu. Dumnezeu cel bun, zicea el, împarte la toți bogății și numai mie nu-mi dă nimic.

Cum aș putea să-mi fac o carieră în viață, dacă nu am nimic?

Un bătrân priase cuvintele astea și grăi:

— Ce crezi că ești așa de sărac? Dumnezeu nu ți-a dat tinerețea și sănătatea?

— Nu zic ba, ei chiar pot fi mândru de forța și tinerețea mea!

Bătrânul apucă atunci mâna deapănă a omului și-i zise:

— Ai vrea să-ți se taie mâna așa în schimbul a o mie de rubli?

— Nu; desigur că nu!

— Dar mâna sângă?

— Nici ea!

— Dar ai vrea să devii orb pentru zece mii de rubli?

— Ferească Dumnezeu! Nu mi-aș da un ochi pentru nimic în lume!

— Iată, deci, răspuse bătrânul - ce bogății ți-a dat Dumnezeu. Și-apoi te mai plângi!

Indianul și englezul

Indianii făcuseră prizonier un tânăr englez; îl legară de un copac și erau gata să-l omoare.

— Nu-l omorâți! Dați-mi-l mie! zise un bătrân indian, apropiându-se. El îl dădură.

Bătrânul indian deslegă pe tânăr, îl conduse la vatra sa, îi dădu să mănânce și apoi îl găzdui peste noapte.

A doua zi dimineața, indianul porunci englezului să-l urmeze. Mersul ce mersă, și când fura aproape

de tabăra-engleză, indianul zise tă-nărului:

— Ai tăi au ucis pe fiul meu; eu însă te scap cu viață! întoarce-te lângă ai tăi; mergi și omoară mai departe pe ai noștri!

Englezul păru mirat și răspuse:

— De ce te joci cu mine? Știi bine că ai mei au ucis pe fiul tău; așa dar, ucide-mă pe dată și tu pe mine!

— Pe când vroia să te omoare - răspuse indianul - mi-am adus aminte de fiul meu și aceasta m'a mișcat mult. întoarce-te, așa dar, la camarazii tăi și ucide-ne, de vrei, înainte!

Englezul fu lăsat liber.

Trei prieteni

Un om avea trei prieteni: bănetul său, nevasta sa și operele sale. Înainte de a închide ochii, chemă pe tus-trei, spre a-și lua rămas bun dela el.

Celui dintâi venit îi zise:

— Prietene, mor, adio!

Amicul îi răspuse:

— Adio prietene. Când vei muri, o să-ți aprind o lumânare spre îndinirea sufletului tău!

Cel de-al doilea își luă rămas bun, făgăduindu-i că o să-l întovărăsească până la mormânt.

În sfârșit, veni cel de-al treilea.

— Mor, adio! răspuse prietenul. — De tine n'o să mă despart nici odată: de trăești, o să trăești, de mori, o să te urmez!

Omul muri. Bănetul îi dădu o lumânare, nevasta îl însoți până la groapă și operele sale de valoare îl urmau atât în viață cât și după moarte.

Trad. de Nicolae Miclud

PLOPUL

Noti

Singuratec cântă și plopul
dona vietii lui sibiastro,
Și de jalea lui se 'mbie
mila sufletelor noastre.
Luna și picură văpaia
peste coama lui înaltă
Și atât de tristă pare
umbra lui vă-frânsă 'n ballă!
Printre frunze-argintie
cântul, crâinic vechi, străbate
Și cu caet de durere
plânge-a lui singurătate.
Seade nalt și dus pe gânduri
în răscrucia solitară;
Pare, bietul, că se 'ntreabă
de ursita lui amară.
Ce păcate atât de grele
trebuie să ispășească,
De nu poate 'n lumea asta
Un prieten să-și găsească?...
Zăia soarele îl arde
și, sărac cum e de frunză,
Nare nici atâta umbră
timpul gol să-și ascunză.
Umilit își pleacă fruntea
când viu ploile să-l bată
Șiatât de greu suspină
când își vede frunza luată.
Când crâjnase vine toamna
și gâsește trist și gol;
Numai corbii-fraci de jale
trez deasupra lui în stol.
Îl amără 'nstrămurarea
pe-astă lume de neacă...
Cum n'ar plânge nenorocit
când privesc o muni la brază!
Vezi tu, dragă, că și plopul
singur stă și-n plâng durerea...
In amuric-asta lume,
numai tu-nu ești mângâerea.

Cum tu însă n'ai puterea
să mă mângâi- esti departe --
Va să jălă pe ruina
năzuinții mele moarte.
Fără dulcea ta iubire
ce viață voi mai duce?...

Tristă e ursita noastră
plopule, de la răscrucă!

Galova. P. Lișteavă.

GALERIA FIGURILOR CONTIMPORANE

D-I N. GANE

Ilustrăm azi galeria figurilor contimporane cu portretul cunoscutului scriitor ieșan d-l N. Gane.

Unul din cei mai apreciați mariști, unul din întemeetorii faimoasei «Junimea» de la Iași, d-l N. Gane este membru al Academiei române.

Iubitor al orașului său, d-l N. Gane a fost în diferite rânduri primar al Iașilor, oraș în care se bucură de respectul și considerația tuturor cetățenilor.

ORDINELE ȘI DECORAȚIUNILE pe timpul regilor Franței

Celebrul istoric francez Frederic Masson, membru al academiei franceze, cel mai bun cunoscător al epocii împăratului Napoleon I, a publicat într'un număr mai recent al revistei «Les Annales» un articol foarte interesant asupra ordinelor și decorațiilor din timpul regilor Franței, din care extragem următoarele amănunte:

În Franța, înainte de revoluționea cea mare, erau patru ordine cari dădeau posesorilor onoruri externe, privilegii și avantajii de avere. Acestea erau: ordinul Sf. Michael, întemeiat de regele Ludovic XI la 1469, ordinul Sf. Spirit, întemeiat de regele Henric III la 1578, ordinul Sf. Ludovic, înființat de regele Ludovic XIV în anul 1669, și ordinul Meritului militar, întemeiat de regele Ludovic XV în anul 1759.

Ordinul Sf. Michael în timpul înființării sale era o instituție pioasă, întemeiată spre gloria și preamărirea Creatorului, în onoarea arhanghelului Michael, etc. La început numărul cavalerilor era limitat la 36, iar sub regele Carol IX la 50. Mai târziu s'a trecut mult peste acest număr, dar regele Ludovic XIV l'a redus la 100. Insigniile ordinului era o cruce cu opt colțuri, lucrată în email alb și la colțuri cu erinț de aur; în mijlocul crucii se afla chipul patronului ordinului.

Ordinul era purtat de un cordon negru în formă de esarfă și era destinat pentru artiști, savanți, înalți funcționari administrativi și mari industriași. Ordinul acesta se conferea numai catolicilor.

Ordinul Sf. Spirit era împreunat cu proscritiuni religioase severe. Insigniile erau un lanț de aur din erinț heraldic, trolee de arme împletite cu literile inițiale, de care atârna o cruce cu opt colțuri, cu email alb și la colțuri împodobită cu erinț și cu câte un porumbel alb; pe revers se afla chipul arhanghelului Michael. Fiecare cavaler al ordinului Sf. Spirit trebuia să fi fost mai înainte cavaler al ordinului Sf. Michael. Afară de aceea mai era o stea purtată pe piept care corespundea părții avorse a decorațiunii. Esarfă de care atârna decorația era albastră. Numărul cavalerilor nu trecea niciodată de 100. Membrii acestui ordin puteau să fie numai nobili catolici.

Ordinul Sf. Ludovic era singurul în epoca aceea care nu obliga pe membrii la exerciții religioase zilnice, desecavalerii când erau primii trebuiau

GALERIA ARTIȘTILOR NOSTRI

D-I D. DINICU

Intre arșii, români cărți se bucură de o mai mare și mai meritată reputație în lumea muzicală este, de sigur, și d-I D. Dinicu, distinsul profesor al Conservatorului nostru de muzică.

Violoncelist distins, d-I Dinicu este organizatorul apreciatelor concerte simfonice, cărora se datorește în atât de bună parte înfrățirea gustului muzical la noi în țară.

să jure că vor să trăiască și să moară în credința catolică. Numai în ziua Sf. Ludovic cavalerii trebuiau să asculte liturgia.

Ordinul avea un caracter pur militar; el era întemeiat pentru a răsplăti vitejia, meritele și serviciile din război ale ofițerilor nobili. El avea trei clase: Mare cruce, comandor și cavaler. El consta dintr-o cruce cu opt colțuri în email alb cu erinți la unghiuri și cu chipul Sf. Ludovic. Cordonul era roșu. Numărul decorațiilor cu marea cruce oscila între 8 până la 40, al celor cu crucea de comandor între 24 și 80, iar numărul cavalerilor era nemărginit. Cu marea cruce era împreună o pensie de 6.000 franci pe an, cu crucea de comandor o pensie de 3.000 franci, iar cu cea de cavaler pensia varia între 800 până la 2.000 franci. Cu numărul crescând al cavalerilor, în ultimul timp al regatului, pensiunile cavalerilor au scăzut până la 800 și 200 fr. Și acest ordin se conferea numai catolicilor. De oarece ofițerii evanghelici care erau în serviciul regelui în regimente străine s'au plâns că nu se bucură de avantajele pe care le oferă ordinul Sf. Ludovic, regele Ludovic XV înființă ordinul pentru meritul militar. Acesta se compunea dintr-o cruce în opt colțuri, cu erinți, întocmai ca și cruceile descrise mai sus, la mijlocul căreia se afla o placă pe care era scris în limba latină: «Pentru merite în război» și o sabie goală în poziție verticală. Ordinul n'avea clase, ci numai grade și nu prea era ținut în mare vază și cel ce-l posedă nu avea pensie. Panglica era albastră.

Aceste ordine au fost desființate de Constituanta revoluționară prin decretul din 30 Iulie, 1791.

Un ziar din Paris face socoteala că în francezi poartă decorații. Legiunea de onoare o poartă 47.767 francezi, medalia militară poartă 58.665 cetățeni ai republicii. Foarte mare este numărul posesorilor medaliilor comemorative din campaniile din Tonkin, Dahomey, Madagaskar, China și Maroc. Se crede că numărul lor este de peste 250.000. Pe lângă aceștia mai sunt și veterani din campaniile din Crimeea, Mexic, etc. Medalia colonială e înființată la 1893 și o poartă peste 200 mii de cetățeni francezi.

STROFE

Crângile de tei uscate, nu mai în umbră cărăret,
Zilele cu cer albastru de acum nu mai sunt multe
Te cupinde nostalgia dureroasă a înstrăinării
Și nu-ți rămenii să te-asculte...

În adâncuși gândul în vremea... Cine te a nteles
er'odată?

Ochii îți i-ecă în lacrimi reci ca suflute de morți
Și citești așa n'nestire într'o pagină uitată
Niște strofe ce învie tot amarul ce îl porți.

Și rănuți o clipă n'urmă, torcând firul amintirii
Păcă ai vrea să cuprinzi rostul neînțelesului știut
Bercețezi, doar vei cunoaște parte din adâncul firii
— Suflul pribegind să afte, tot ce-î e necunoscut...

Un surâs pălit de soare, o ironie ușoară
Un cuvânt cu înțelesuri, toate n' suflul tu le strângi,
Gândul însă, nu se neacă într'un vis de primăvară
Ci te nclină eternei toamne, când nici nu mai poți să
plângi...

Gabriela I. Anastasiu-Vuculescu.

Republica recunoaște oficial 5 ordine coloniale, care sunt: Dragonul din Annam, ordinul Cambodje, Steaua neagră de Porto Novo, Steaua de Anșuan și Nișam al Sultanului de Tudjoma. Crucea de ofițeri ai academiilor sau ai instrucției publice o poartă 113.976 cetățeni ai republicii.

Afară de aceste mai este medalia «Merite agricole», din care se conferă pe an cam vreo 7350. Prin urmare peste un milion de cetățeni ai republicii franceze poartă decorații.

C. Scurlu

DATINE ȘI CREDINȚE

Când vei da cu coada lingurii în foc, orf în spuză, faci caș la gură.

Când ți se pare că trag ciopotele a moarte, înseamnă că un neam sau rudă de aproape ți se va îmbolnăvi.

Când se face casă nouă, temelia cere suflul: hotărât, moare cineva.

În săptămâna mare și la sărbători nu se descântă.

Dacă cântă cocoșii de cu seară, a doua zi se strică vremea.

LITERATURA RUSĂ

Ea vrea să doarmă

de A. CECHOV

E noapte. Fata din casă Varnia, cam de 13 ani, leagănă un leagăn în care doarme un copil și murmură aproape neînțeles:

Baiu-baiușchi-baiu
Cântec și-oia cânta...

În fața icoanei arde o candelă verde; prin toată camera de la un colț la altul sunt întinse sfori pe care spânzură fașe și o pereche de pantaloni lungi, negri. Sfânta candelă zăgrăvește pe tavan o pată mare verde, fașele și pantalonii aruncă umbre lungi pe sobă, leagăn, pe Varnia...

Când candelă începe să pălpăie, fata și umbrele învază și se mișcă ca adierea nui vânt ușor. E înăbușitor. Miroase a ciorbă de varză și piele de cisme.

Copilul plânge. Răgușise de multă vreme și slăbi din cauza plânsului, totuși țipa, țipa într'una, până când? — nimeni nu știa. Varnia voia să doarmă. Ochii i se lipeau, capul îi moțâia în jos, gâtul o durca. Nu mai putea mișca nici pleoapele, nici buzele; se pare că obrăjișii i s'au uscat, că capul i s'a făcut mai mic, ca un bokk.

„Baiu baiușchi-baiu” murmură într'una: îți voi găti acuzi mâncarea.

În sobă bâzâie un greere sbătându-se. În camera vecină, după ușă

sforăe maestrul cu calfa Atanasie... Leagănul scârțâie trist, Varnia bolborosește — și totul întrupează o noapte cu cântece de leagăn, care sunt atât de dulci la auz în timpul culcării.

Acți muzica o excită, acți o înăbușe, acți aduce somnul; dar de dormit nu poate! și, s'o ferească Dumnezeu să doarmă, căci stăpânii o bat.

Candela parcă pălpăie. Pata verde și umbrele licăresc târându-se peste ochii Varniei pe jumătate închiși și fae să-i apară în creierul ei dormitând, visuri întunecoase. Ea vede nori negri, care se alungă unul pe altul pe cer și țipă ca copilul. Dar iacă începe să sufle vântul, norii dispar și Varnia vede o șosea largă, acoperită cu glod subțire; pe șosea se mișcă căruțe, se târăsc oameni cu sacii în spate, falfăie umbre în sus și în jos, iar de ambele părți prin ceața deasă și rece se zăresc păduri. De odată oamenii cu sacii în spate și umbrele cad la pământ în glod. — „De ce?” — întreba Varnia. „Să doarmă, să doarmă, voese”, i se răspunse. Iar ei acum dorm, dorm adânc; pe firele telegrafului stau corbi și bufnițe care țipău ca copilul căzându-se a-î deștepta.

— Baiu-baiușchi-baiu, cântec și-oia cânta... murmură Varnia și parcă se vede în căsuța înăbușitoare și întunecoasă a unui țaran.

Pe dușumea se svârcolea pe moarte tatăl Jefim Stepanov. Ea nu-l vede, dar îl aude gemând de durere, sbătându-se pe dușumea. Da pe el, cum se zice „il răpune boala”. Durerea îi era așa de mare că nu mai putea pronunța nici un cuvânt; respira greu și clănțănea dinții ca un sunet de tobă.

— Bă-bă-bă-bă.

Mama Pelages, dădu fuga spre coracul moșier să vestească pe hoeri că Jefim moare. Plecase de mult și era timpul să se întoarcă. Varnia parcă culcase pe sobă, veghiaza ascultând bă-bă-bă-itul moșului. Dar iată că venea cineva spre căsuță: hoerii le trimetea pe mosafirlor lor — un doctor tânăr sosit din oraș. Jefim nu-l vedea prin întuneric, dar auzea cum tușea și scârțâitul ușei.

— Aprinde o lumânare — zise el.

— Bă-bă-bă... răspunse Jefim.

Pelagea alergă spre sobă și începe să băjbăie, căutând un capăt de lumânare și chibrituri. Trecu un moment în tăcere. Doctorul scotocind prin buzunarele sale, aprinde un chibrit.

— Iute tatăl nostru, iute — zise Pelage, alergând afară și după puțin timp se întoarse cu un muc de lumânare.

Obrăjișii lui Jefim se roșise, ochii îi ardeau, privirea îi era pironită, ca și cum vedea prin odăiță pe doctor.

— Ei bine, ce e? — zise doctorul, apropiindu-se spre el. Hei! De mult timp suferi?

— Ce? să mori deta, și-a venit timpul. Nu voi trăi...

— E de ajuns, nu mai vorbi prostii... te voi face bine!

— Cum îți va plăcea... îți mulțumesc, he! dar înțeleg... Dacă a venit moartea nu mai e de făcut nimic.

Doctorul se căzu cu Jefim un sfert de oră și în sfârșit se ridică zicând:

— Nimic nu pot să-î fac... E nevoe de a te duce la spital ca să te opereze. Du-te numai de cât... e cam târziu, doarme — zise Pelages, — dar nu-l așa grav; îți voi da o recomandare. Auzi?

— Tatăl nostru, dar cum îl voi duce? Nu avem nici cal.

— Ei bine, voi cere de la boer să vă dea un cal — zise doctorul.

Doctorul plecă, lumânarea se stinse, din nou se aude „bă-bă-bă”. După o jumătate oră se auzea un țipăt sare casă... boerul trimise un cal ca să ducă pe Jefim la spital. Jefim e gața, plecă.

Se vede o dimineață frumoasă, călduroasă. Pelage nu e în căzuță: ea era plecată la spital, ca să se intereseze de sănătatea lui Jefim... Acum copilul plângea și Varnia i se părea că aude o melodie cântată de o femeie.

— Baiu-baiușchi-baiu, cântec și-oia cânta...

Pelage se întoarse: făcu cruce și murmură:

— Noaptea îi puse mâțele la loc după operație, dimineața își dădă suflul lui Dumnezeu... Fie în împărăția cerurilor, vesnica pomenire! Se zice că a fost prea târziu... Trebuia mai de vreme să-î face operația...

Varnia plecă în pădure și plânse dar de odată se pomeni că o bate cineva așa de tare peste ceafă în cât căzu cu fruntea peste un trunchi. Ea ridică ochii și în fața văzu pe stăpânul ei, pe patronul cismar.

— Ce faci, chelbăso? — zise el. Copilul plânge și tu dormi?

O școlțai țare de urechi, ea clătină din cap, leagănă leagănul și murmură din nou cântecul ei de leagăn. Pata verde, umbrele pantalonilor și fașele falfăie, pălpăie și repede își veni în fire. Vede din nou șoseaua acoperită cu glod. Oamenii cu sacii în spate stau culcați într'un somn dulce, adânc. Privindu-i, Varnia, dorea din toată inima să doarmă; s'ar fi culcat cu plăcere, dar mama Pelage, mergea alături de ea și o zorea la drum. Amândouă se duceau în oraș după muncă.

— Fie-ți-vă milă, dați pentru mîntuitorul nostru Christos! — cerea mama Pelage, întinzând mâna spre trecători. — Arătați-vă mila voastră către Dumnezeu, miluiți-mă.

— Dă copilul! — răspunse o voce cunoscută. — Dă copilul! — repetă aceeași voce, însă pe un ton mai mînios, mai sever. Tu dormi, sarlatanco?

Varnia tresări și deodată privind împrejur, înțese că nu există nici șoseaua, nici Pelage, nici trecători, ci singură stăpâna care sta în mijlocul odăii venită a-î alăpta copilul. Pe când stăpâna e-î grasă și voinică peste măsură își hrănea și alinta copilul, Varnia sta în picioare privind și așteptând sfârșitul. Pe după geamuri aerul se albastrea, umbrele și pata verde de pe plafon pălesc. Curând e ziua.

— Ia-î-zice stăpâna, îmbumbădu-și cămașa. El plânge. De sigur e deochiat.

Varnia ia copilul, îl pune din nou în leagăn și începe a-l leagăna. Pata verde și umbrele puțin câte puțin dispar și nimic nu se mai țărăie prin capul ei, nimic nu-i mai întunecă creierul. Dorea foarte mult să doarmă ca mai înainte! Varnia își sprijini capul pe marginea leagănului și leagăna cu tot corpul pentru a învinge somnul, dar totuși ochii i se lipește, capul e greu.

— Varnia, aprinde focul! — se aude de după ușă glasul stăpânului: Hei, e timpul de sculat, începeți!

lucrul. Varnia lăsa leagănul și a-
lergă după lemne în magazin. Ea o
veselă. Fuge să merge încetinsă nu
mai moșne, ca în timpul când seade.
Aduce lemne, aprinde focul și sim-
te cum i se moleșește obrazul și fe-
pân ca lemnul, gândindu-se că se lim-
pește.

— Varnio, pune samovarul cu
ceai să fiarbă — strigă stăpâna.

Varnia luă ceaiul, dar abia avu
timpul necesar să dea foc samova-
rului și să puie ceaiu în el, pe nea-
șteptate tună o altă poruncă:

— Varnio, șterge galoșii stăpânu-
lui tău.

Se așeză biata fată jos pe dușu-
mca, șterse galoșii și se gândi că ce
bind ar fi dacă și-ar băga capul în
fundul unui galoș, ca să poată ațipi
puțin... și de odată galoșul i se părui
că se mărește, se umflă, că umple
toată odaia. Peria îi cade din mână,
iute își scutură capul, căscă ochii,
căzându-se să privească în așa fel
ca să nu mai crească obiectele și să
nu mai tremure privindu-le.

— Varnio, spală scara; nu ți-e ru-
șine de mușterii?

Varnia spală scara, deretică prin o-
dăi, încălzește soba a doua, și fugi în
dugheană.

E mult, foarte mult de lucru, nu e
nici un minut liber de stat.

Dar lucrul cel mai greu e ca să
stai în bucătărie pironit într'un loc
la masă, curățind cartofii. Ca-
pul i se aplecă pe masă, cartofii
parcă îi fug din ochi, cuțitul îi cade
din mână; lângă ea, voluminoasă,
cu mâncile sumeș vorbește așa de
tare că parcă-ți trece prin urechi. E
un chin să servească cineva la masă,
să spele, să coasă. Sunt momente
când îi vine să încumbască sârmana
fată, și să se arunce pe dușumea ca
să doarmă.

Ziua trece. Geamurile se întuneacă
vizibil. Varnia își freacă tâmplile și
zâmbeste fără conștiință. Ceafa din
spre seară, îi desmeardă ochii ei
impăjejiți și le promite curând, o-
diului. Seara vin musafiri.

— Varnia, încălzește samovarul
cu ceai! — țipă stăpâna.

Samovarul e mic și până să ispră-
vească mesafirii de băut ceaiul, e
necoe să-l încălzească de vre-o cincii
ori.

După ceai Varnia stă în picioare,
pironită într'un loc, privind pe stă-
pâni și așteptând porunci.

— Varnia, aleargă de cumpără
trei sticle cu bere.

Ea se deslipește din locul unde era
ținută și se sili să fugă cât mai rep-
ede pentru a-și alunga somnul.

— Varnia, alargă și adu răchii!
Varnia unde e tirbușonul?

— Varnia, curăță o scrubie de
colzi.

— Varnia, leagă copilul — tuă
ultima poruncă.

În seba bazăe un grece sbătându-
se. pata verde de pe plafon, umbrele
pantaloniului cu fașele, alunecă din
noii peste ochii Varniei și-i întuneacă
capul.

Eain-baiusichi-baiu — cântec
tău cântă... bolborosi sârmana fată.

Copilul țipa și slăbea din cauza
strigătelor. Varnia vede din nou se-
seaua cu glod, oamenii cu sacii în
spinare, pe Pelage, pe tatăl Jefini.
Pe toți îi cunoaște, pe toți îi întă-
rește, dar prin ațipit ea nu pricepe
de fel puterea care-i încătusează
mâinile și picioarele, o apasă și o
împiedică de a mai trăi. Varnia pri-
vește de jur împrejur, caută puterea
aceea, pentru a se putea mântui de
atâtea chinuri, dar nu o găsește. În
sfârșit, turmentată, își încordează
toate puterile iar cu ochii privea spre
pata verde ce pălăia pe sus, ascu-
tând cu atenție țipătul... desco-
pere dușmanul care-i chinuște viața.
Acel dușman e copilul.

Ea râde! Se miră de ce nu putea
pricepe acest lucru atât de simplu
mai dinainte? Pata verde, umbrele
și greurul pare că încă râd și se
miră.

Delirul începu să săpânească pe
sârmana Varnia. Ea se sculă de pe
scăune și privind departe, fără a

clipi, pășea îngrijată prin odaie. I se
păru plăcut și gădilitor gândul de
a se scăpa imediat de copil, care o
încătuse atât de mult. Să omor co-
pilul se gândi și apoi să dormi, să
dorm, să dorm....

Răzând, scrâșnind din dinți, ame-
nținând cu pumnul spre pata verde,
Varnia se furișă către leagăn, se a-
plecă spre copil. Înăbușindu-l, se
frânti pe dușumea și răsă plină de
fericire: — acum pot dormi. După
un moment Varnia doarme, doarme
ca și moartă, somnul vecinicii....

Tradus din limba Esperanto de
Mihail Simion

NU MĂ MAI IUBEȘTI.

— ROMANTĂ —

*Acuma văd prea bine
Că nu mă mai iubești,
A tale vorbe toate
Îmi spun că mă urăști.*

*Sunteți mereu alături,
Te aud mereu cântând.
Te văd mereu în minte-mă
Acelui apărând...*

*Și totuși tu ești alii
Și nu mă mai pricepi...
Poema de iubire
Tu nu mă vrei să încep.*

*Și parcă n-ai să lasi
Pe umerii tăi, grea,
Răcșala iernii vieții...
Și peste viața mea*

*Îți plimbă acuma ochii
Cei cu ninsori în ei...
E iarnă în jurul nostru,
Și tu nu mă mai vrei.*

Virginia Velescu

ZEIȚA AZURINA

Ca o oglindă vie, lacul era reflec-
ția întregului câmp al cerului, soa-
rele părea că-și scaldă văpaia raze-
lor fierbinți în cristalul apei și pă-
rea că se mai răcoresc, căci o adie-
re ușoară mișca nuferiș albi de pe
malurile verzi și înflorite ale lacu-
lui; câte o rândunică venea de-și a-
tingea aripioarele de florile albe, ce
erau jumătate udate în apă; făcea
jocuri și ca o săgeată se urca iar
spre bolta albastră sublimă.

Și cum soarele era să apună, apă-
ru în mijlocul apei, deodată, un nu-
făr mare frumos înflorit, treptat treptat
se mărea și cu cât se mărea, ze-
firii amuțeau; doar apa cristalină
se tulbura acum, în ondulațiuni u-
șoare.

Floarea albă se desfăcu și ca prin
farmec, din floare, o zână frumoasă
apăru; era înaltă, cu părul ca spi-
cul grăului și-i cădea în bucle pe
umerii ei goi ca de marmoră, ochii
ei albaștri, umbriții de lungi gene,
păreau rupți din cer și căzuți pe un
erîn alb de mal.... Corpul ei de
nimfă, cu forme sculpturale, era în-
văluit într'un voal străveziu și de
culoarea apei; în picioare avea o îm-
brăcăminte de solzi de aur, ca de
pește.

Ea era zâna lacului acela, frumoa-
sa zeiță a aerului, Azurina....
Începu să arunce cu mâna ei fru-
moase grăunțe de aur pe malul în-
florit și îndată păsările cerului ve-
niră din sbor să ciugulească gră-
unțele....

Ea se plimba singură pe marginea
lacului privind păsările care cir-
rează străne în jurul ei; le chema,
le desmierda și ele se urcau pe umă-
rul ei, îi furau floricele albastre,
din ghiranda de flori aquatice ce o
avea pe cap și sburau cu florile în
cioc, sus în zarea albastră.

Și surădea zeița, surădea păsăre-
lelor care ciripeau.

Broasca, care văzuse grăunțele de
aur și știind că sunt făcătoare de
minuni, sări dintre tufeli de
trestii și începu a sări de colo până
colo, adunând boabe.

VEDERI DIN CAPITALĂ

CAPELA RUSA

Zeița, cum o văzu, ochii ei albaștri
se întunecară de mânie și vru să
calce reptilia nerușinată.

— Nu mă omorâ zeită, se rugă
atunci broasca, nu sunt vinovată eu;
o fată după pământ, m'a rugat să
culeg boabele de aur ce le risipești
la păsărele și să i le duc....

— Și ce vrea să facă cu ele?

— Vrea să-și facă vraje, să se facă
frumoasă, căci este foarte urâtă, și
vrea să-și însușească o parte din
frumusețea zeiței Azurina....

— Va să zică, eu sunt frumoasă?
întrebă zeița.

— O! da... toți o știu, chiar am
auzit și pe Morfeu zicând....

— Morfeu.... lasă-l că doarme to-
tă ziua.

— Acum zeiță, mă duc să duc ma-
ritoarei talismanul....

— Nu broască... și fiindcă ați um-
blat să mă înșelați pe mine, vă bles-
tem: pe ea ca oricât de frumoasă
s'ar face de acum înainte, noaptea
și dimineața să fie și mai urâtă—să
fie fard orice ar pune ea pe față—
iar tu broască intră în apa lacului
acesta.

— Dar bine zeiță, în apă n'am
stat nici odată... dacă voi muri?

— O să stai și n'aj să mori... și la
asfințit în totdeauna să cânti, ca să
știe toată lumea momentul hoției
tale....

Broasca intră în apă și de atunci
stă veșnic în apă.

Zeița se plimbă puțin pe mal...
Soarele apusese de mult.... acun
seara se așternuse....

Luna palidă și frumoasă își stre-
cura razele printre trestii, în lac...
Numai atunci văzu zeița că mai ră-

măsese din grăunțele de aur, risipele
printre iarba și printre flori....

Atunci ea le dădu viață... și le
meni să scilipească numai noaptea:
„Lecuric!....” și apoi reîntră jumă-
tate în lac, unde luna lumina poezie
și începu să înoade plimbându-și
privirea tristă printre stelele ce
scilipeau voioase, luminându-i talia
calea.

Sofia Al. Goescu

CUGETĂRI

DIN ALE D-LUI G. A. TACID

Rezultatele practice nu se pot obține
decât numai prin a cere minții și pu-
terii de care se dispune, atât cât ele
pot da.

Străbate cu gândul spațiul, dar nu
canta să-i învingi nemăsurat, necu-
ciat.

În general ușile cele mai larg des-
chise, sunt cele mai bine închise.

Diferența dintre femeia care voește
și aceea care dorește a fi iubită este
tot atât de mare ca și spațiul în care
putim.

În tot cazul, cei mai folosiți rămân
aceia cari nu aud fără să le surzi și
nu văd fără să fie orbi.

În tot și în toate însăși a tot puter-
nicia naturii este și rămâne subord-
nată vremii, unicul auxiliu care o a-
jută și-i determină succesele materiale.

JULES MARY

GRĂMADA DE AUR

— URMARE ȘI SFÂRȘIT —

Ultimul paragraf, intitulat: „Năra-vul lui Balderby, era astfel conce-pul” :

„Cunoașteți, fără îndoială, Uni-neea Stock-Yards, din Chicago, o marfă vie în suprafață de 345 acre, în care puteau să încapă 25.000 boi, 100.000 porci, 22.000 berbeci și 1200 căi. Este cel mai mare abator din America, cea mai mare măcelărie din lume! Ei bine! cine ar fi crezut acest lucru! James Balderby era acum 35 de ani unul din călătorii acestor animale, da, Balderby, el însuși, tânăr, voinic, bine făcut, cu gâtul gros și roșu, fără barbă și cu un aer destul de pacinic.

„De dimineață și până seara, fără nici un pic de repaos, cum ferarul făurește, cum croșierul coase, cum un cismar bate talpa, Balderby ucidea trei sau patru sute de porci pe zi, de la răsăritul până la apusul soarelui.

„Era un spectacol foarte roșu, dar american.

„In mijlocul unei săli foarte înalte James Balderby cu cuțitul în mână, aștepta pe condamnați.

„Acesta, cu o mișcă în mână, îi soseau unul câte unul, legați de câte un picior de dinapoi cu un lanț, care îi ținea suspendați în aer.

„El îi apuca de urechea stângă, ca și cum i-ar fi dojenit, înfigea cuțitul cu o mișcare teapănă de automat, apoi îl retrăgea înroșit, miroșind a sânge cald. Un mic zgomot și totul era sfârșit! Sala părea tapetată cu roșu și împodobită cu stacojiu. Executorul era roșu din tălpi până în creștet; băieții cari îl ajutau și cari erau de aceeași culoare, păreau niște demoni zbierând în mijlocul victime lor cari urlau, făcând un zgomot infernal, unde omul striga mai tare decât vîia.

Un albur de sânge foarte cald, în-tocmai ca vaporii dela baș, se ridica în sus și-ți producea o băteie nestir-sită. Acest abu pare că se evaporă din preajura lui Balderby, el era centrul; înconjurat ca de nour, pă-reau ca un fel de Jupiter hidos, tra-gic și caraghios.

„Excelent tânăr, de altfel, acest James Balderby, incapabil de a ția altceva decât porci! Uniunea Stock-Yards, plăcea bine! El făcu economii și se avântă în speculații, cari îi reușiră atât de bine.

Din vecchia lui meserie de omorător, nu a păstrat decât un nărav bi-zar, inexplicabil pentru aceia cari nu-l cunosc înconjurat.

Cum el a muncit mai mult în viață decât a vorbit, James nu are de loc obișnuința vorbirii, așa că el înso-țește bucurios cu un gest favorabil, fiecare din demonstrațiile sau polite-tele lui; atunci se întrerupe surzând întinde brusc brațul drept, apoi cu o mișcare s-acuă îl readuce la loc.

Porcul nu mai este, cuțitul lip-soste, dar gestul rămâne același, Bal-derby îl păstrează.

„In sfârșit acest desăvârșit fiu al operilor sale are conștiința de a nu fi ridicol.”

VI

Sublocotenentului Julian Loiseau, nici prin mîntă nu-i trecuse, că, întorcându-se în țară, pentru a-și petrece concediul de cincisprezece zile, se va amoreza de fiica nababului.

Dacă ar fi prevăzut acest lucru mai dinainte, de sigur c-ar fi știut că înlăture o astfel de pretențiune excesivă, căci el nu era dintre acei vânători de zestre, cari contează pe prestigiul lor, pentru a întoarce capul fiicilor de milionari.

Julian se amorează, la prima ve-

dere, d-ra Susana și cum familia Morton nu i se părea că ar fi mai presus de cât el, nu făcu nimic, pen-tru a-și alunga din inimă iubirea ce simțea pentru prima dată și care-i aducea o fericire necunoscută. Mai întâi, în mod firesc, începu cu tatăl. James simpatiză numai decât pe acest om atât de simplu și de sincer.

Lucru curios, sublocotenentul Loi-seau, care în viața lui nu stătuse la discuție cu fetele, găsea în tot-deamna subiect de vorbă, când era lângă Susana; e adevărat însă, că era încurajat de niște ochi, din care se desfășura un curent de simpatie irezistibil.

Prima săptămână, fu o adevărată beție pentru acest neofit al amoru-lui. El se lăsă dus de acest curent care ne-ș apucă pe fiecare dintre noi, ori cine am fi fost, transportân-du-ne în tîmni ideale, în lumea vi-surilor.

Dar cruda realitate își făcea apa-riția, acum; concediul trebuia să ex-pire și datoria îl rechema în Africa, datorie de la care el nu putea lipsi. Va mai revedea el oare, vre-odată, pe acești străini, cari, el însuși nu vor înlăzta să-și vadă de drum și să plece de unde au venit, departe, la capătul lumii? Și această idee îl făcea să devină atât de posomorât, când era singur, în cămăra Loi-seau. El zise într-o dimineață :

— Ei bine, nepoțele, ce ai? Te plic-tisești oare prea mult lângă mine?

— Oh! bunice! înți poți spune oare lucruri de asemenea natură? Toate concediile mele, nu le petrec pe lângă tine?

— Mai ales când e și mica Morton aci!

Ea pricepea bine, mama Loiseau! Deși n-auzea clar și fără a avea mă-car aerul de a privi sau de a asculta, înțelegea totul. Își îmbrățișă nepo-țelul și îi puse mîna pe inimă.

— Aci te doare, nu e așa?

Lui Julian îi se umplură ochii de lacrimi.

— Pros, ce ești, ar fi trebuit să-mi fi comunicat mai de mult, aș fi spus o vorbă Mariei.

— Să nu faci acest lucru, bunice!

— De ce nu? Nu sunt de loc bogăți acești Morton.

Julian îi promise că va păstra se-cretul, va vedea... va reflecta... și va fi în stare de a-și face afacerile. Tocmai cu o seară înainte plecării, se hotărî să atace pe d-ra Morton, în lipsa părinților ei.

Domnișoară, nu sunt de cât un simplu ofițer al armatei franceze. Părinții mei, niște sărmani lucră-tori, n-au putut să-mi furnizeze mij-loacele necesare decât numai pen-tru a-mi termina construcția primară. La regiment, am început să mă ocup și am câștigat astfel terenul pierdut prin forța împrejurărilor. Înaintea mea, am viitorul unui bun soldat, care știe bine că făcându-și datoria, nici odată nu va parveni să ajungă bogat. Dar e necesar de a fi bogat, pentru a fi fericit? Eu cred că nu. El îndoi genușelul înaintea ei.

— Domnișoară, voiți să-mi acor-dați mîna d-voastră?

— Da, Julian.

Acest da, nici o tîmni fată nu l-a pronunțat cu mai multă inimă.

Sesărea d-nei Morton, puse capăt acestei duo, atât de bine început. Julian n-avu de cât timpul de a spu-ne Susanei :

— Măine dimineață, voi vorbi domnului tatălui d-voastră.

Acest de al doilea demers—din ne-norocire indispensabil—il neliniștea, din cauza schimbării care se efec-tuase de odată în caracterul tatălui Morton. De două zile bunul om, se închidea în odaia lui și părea pre-ocupat. Julian aflase încă că el refu-

zase de a primi pe cei doi salvatori ai lui; el auzise aceste lucruri, de la bunica sa, care la rîndu-și îl aflase de la jupâneasă.

A doua zi dimineață, pe când el se pregătea de a merge să vorbească a-mericanului, d-na Morton intră la doica ei.

— Ți-aduc o veste rea, zise ea, ple-căm astă-seară; James o voește și el are, din nefericire, dreptate.

Tot deodată, Maria îi povesti ne-ajunsurile pe cari le suferiseră ca milionari, sacrificată curiosității pu-blice. Ea dete pe față adevăratul nume al bărbatului său și întinzând „Le Rapide” lui Julian, îi zise :

— Vedeți, domnule, cât de răută-cioși sunt oamenii pentru noi! Ca și cum n-ar fi fost onorabil, pentru Ja-mes, să aibă asemenea debuturi!

Si pe când Julian, palid, abia stă-pânindu-și mânia, luă cunoștință de articol, ea rugă pe doica de a ple-ca cu ei, de a-i însoți în sudul Fran-ței, unde vor petrece iarna. Mama Loiseau era prea bătrână însă pen-tru a-și părăsi localitatea; Maria îi făgădui că-și va construi o casă fru-moasă la Dammarie, unde nu-și vă lipsi nimic.

Când Julian își termină lectura, încruntându-și sprâncenile, își luă chipiul, își îmbrățișă bunica, salu-lă pe d-na Balderby și eși, fără a voi să spună unde se duce

VII

În acel timp, nababul consimțea să primească pe vicontele de Varnier și pe baronul de Laigrevail, cari se pre-zintaseră împreună.

— Bună ziua, domnilor; căror îm-prejurări pot datori vizita d-voastră matinală? Gontran arătă, cu un gest disprețuitor ziarul „Le Rapide”, lăsat pe masă.

— Am citit această infamie și am venit să ne punem la dispoziția d-voastră, pentru a vă servi de mar-tori în această afacere.

— Bine, perfect jucat! se gândi James, dar nici eu, la rîndul meu, nu mă voi lăsa mai pe jos. Și întin-zându-le la fiecare câte o mîna :

— Amicilor mei, cu cine voiți oare să mă bat? Cu d. de Manillon? Dar el e un om de zahăr! N-a scris nici odată, de cât numai bine în privința mea. De altfel nu e nimic în acest articol care să nu fie absolut just. E adevărat că am tăiat porci la in-ceputul carierei mele, pentru Uni-neea Stock-Yards, din Chicago.

Această mărturisire, păru a con-sterna pe cei doi veri, cari crezuseră la început că aceasta nu era de cât o goaznică „păcăleală” a reporteru-lui.

— Aceasta vă miră, domnilor, to-țuși e purul adevăr. Puteți s-o spu-neți părinților d-voastră, cari nu vor întârzia de altfel o cred pentru demnitatea lor—de a vă retrage un consimțământ, pe care vi l-a dat fără a se gândi. Adio, domnilor.

Și întorcându-le spatele, îl lăsă acolo.

Nu mai decât, după plecarea ace-sor domni, soși sublocotenentul Loi-seau; el venia pentru a-și pune spa-da la dispoziția lui James Balderby.

— Dar n'am fost insultat, zise na-babul, tot ce s'a scris este exact, de la un capăt până la celălalt. Numele meu nu e Morton ci Balderby și am tăiat porci în finerețea mea, da, am tăiat mulți.

Și el izbucni în răs, un răs par-ticular al omului, care n'are nimic a-și împuța: Julian nu râdea însă.

— Totul merge bine din momentul de d-voastră nu vă considerați ca ofensat prin acest articol; drept vor-bind și eu sunt de părerea d-voastră. Amândoi am plecat de la ultima treaptă a scării sociale și ca atare ne putem înțelege.

— Cu singura diferență că d-voă-tră v-ați îndreptat pe drumul gloriei, pe cât timp eu am urmat pe acela al bogăției. E adevărat că în America, n'avem glorie.

Julian schimbă vorba,

— Am venit, de asemenea, pentru

a vă aminti, domnule Balderby, că concediul meu expiră poimîine; tre-buie să iau, chiar astă-seară, dru-mul Africei. Voi veni să-mi iau adio după amiază.

— Nu lipsi te rog, tinere, zise Bal-derby cu afabilitate.

Julian se depărta de vila Morton, fără a privi măcar înapoi. Era, pen-tru prima oară, când el bătea în re-tragere în fața unui inamic mai su-perior în număr. Ce putea face oare față de două sute cincizeci de mi-lioane?

De abia eșise el când Susana in-tră în salon, unde găsi pe tatăl ei.

— D-meu! exclamă James, ză-rind-o, cât ești de schimbată astăzi! Ce ai?

— Nimic, tată.

— Poate că îți-e greu să părăsești tara asta?

— Nu, tată.

Și cum el păstra tăcerea, vizibil îngrijat, ea exclamă :

— De ce oare mă faci atîta să aș-tept tată? Tu ai ceva să-mi spui și pare că te cedești... Nu e frumos din partea ta, tată.

— Eu? dar, dragă, nici nu știu de ce vrei să-mi vorbești.

Ea izbucni în lacrimi.

— Aide, fiica mea, explică-ți; ce așteptai tu oare de la tatăl tău, care te iubește atât de mult și a cărui u-nică dorință eu este decât a te ve-dea fericită, cum ai fost mereu, până azi dimineață?

Ea eșită un moment, apoi zise :

— Domnul Julian... nu ți-a vorbit de mine?

— Absolut de loc.

— Ah! ce rău îmi pare! Pentru ce oare m'a înșelat el astfel?

— Te-a înșelat, sublocotenentul Loiseau?

— O cred; el trebuia să coară, de la tine, mîna mea.

— Mîna ta?

James Balderby sări în sus și-și a-giță cu violență brațul drept.

— Cum! tu te gîndești a ne pără-si... atât de tîmni! Ai consimțit să te căsătorești cu un francez... un soldat din Africa!... Tu îl vei urma în deșert și te vei instala acolo, ca și cum noi am avea o ceată de copii pentru a ne consola!

Ea îi închise gura cu frumoasele-i mîini și-l îmbrățișă de mai multe ori.

— Tată, îl iubesc! Nu e vina mea, îl iubesc!

— Dar el nu te iubește!

— Ba da, numai...

James deveni furios.

— Numai, exclamă el cu mînie, el nu va voi să se căsătorească cu o fiică a unui tător de porci. D-zeul meu, cât de înapoiatăi mai sunt și francezii aceștia! Ei mînăncă cu țoții porcul și găsesc că e ceva gro-zav de a-l onora. Ei bine, da, am tă-iat și dacă va mai trebui, voi mai tăia încă. Nu e o meserie urâtă.

El se preumbla prin salon cu niște pași mari și repezi întocmai ca o fiară în cușcă. La fiecare sfârșit de frază, năravul îi revenea și ochii i se injectau de sânge.

— Tată, îi zise ea, dacă Julian m'a înșelat, nu e din cauza asta, o din cauza... milionelor tale.

— O crezi?

— Sunt sigură.

Sublocotenentul Loiseau își ținu cuvântul dat lui James Balderby; el veni să-și ia adio, însoțit de bu-nica sa.

Dar cât de mult se schimbuse în câteva ore. Văzându-l atât de palid, cu ochii trasi, cu fruntea încrîșată, ai fi zis că s'a sculat după boală.

— Domnule Loi-seau, îi zise James, aș dori să am cu d-voastră o între-vedere particulară.

Bunica tresări de bucurie și schim-bă cu Maria o privire semnificativă. Nababul conduse pe Julian în ca-binetul său de lucru.

— Ați uitat, azi dimineață, tinere, de a vă aprinde lampa.

Julian se roși cu totul.

— Da, repetă Balderby, de a vă aprinde lampa!

Admir această expresiune, care trece, astăzi, drept proverb. Numai apa Florian al d-voastră s'a egalat, pentru o singură dată cu genialul la Fontaine. Căna vedeți nu sunt atât de ignorați, pentru un tăstori de porci.

După aceste cuvinte, el fu apucat de o tremurătură nervoasă.

Julian înțelese aluzia.

— V'am oferit sabia mea, domnule Balderby, zise el, e tot ce am mai prețios.

— Îți mulțumesc, domnule Loiseau, dar... asta e totul ce aveai a-mi spune, azi dimineață? N'aveți vre-o cerere a-mi face?

Un părinte nu putea să se sacrificie mai mult.

Julian îi apucă mâna și îi zise, cu o profundă recunoștință:

— Domnule Balderby, am auzit că se uzează, în America, de a nu se da zestre fetelor; în aceste condițiuni, am onoarea de a vă cere mâna d-rei Susana.

James deschise ușa, chemă pe Susana, care alergă urmată de mama ei și de doică.

— Imbrățișează-ți logodnicul, îi zise al; e demn de a intra în familia lui James Balderby.

Traducere de Al. Proterianu.

— SPĂRSIT —

Ilustrația noastră colorată

Solemnitatea decorării ofițerilor aviatori

Se știe că săptămâna trecută a avut loc pe câmpul de aviațiune de la Cotroceni solemnitatea decorării primilor ofițeri aviatori. La această patriotică serbare au luat parte pe lângă d-l ministru de război N. Filipescu și d-nii generali Popovici, secretarul general al ministerului de război, Boteanu, Aslan, Coandă, colonel Teodorescu, numeroși ofițeri superiori, mai multe plutoane din regimentele din garnizoană, cu muzica batalionului I de pionieri, care au dat onorurile, precum și un numeros public.

Ilustrația noastră din pag. I reprezintă, după un instantaneu, momentul solemn când d. ministru de război N. Filipescu împarte decorațiile aviatorilor, folicitând pe fiecare în parte.

După împărțirea decorațiilor s'a executat, de către ofițerii aviatori și inginerul Vlaicu, mai multe sboruri, în urma cărora d-l ministru a plecat foarte mulțumit.

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

CEVA DESPRE ALCOOL

Ce sunt oare excitantele și care este rolul lor?

Tin mult să isbutesc a face să se priceapă bine deosebirea dintre un aliment și un excitant. Aceasta e o chestie foarte importantă, de mare nevoie să fie cunoscută și care cere multă luare aminte spre a fi înțeleasă.

Deosebirea este aceasta: alimentele se descompun în corpul omenească și aduc fiecărui organ particulele de felurite materii, trebuitoare pentru repararea țesăturilor, pe care le-a uzat munca (muschi, oase, nervii, viscere, etc.); excitantele din potrivă, vin în corpul omului ca un străin, pentru a atâta cutare sau cutare organ, a-l sili să funcționeze, oarecum fără voie, fără însă a adăugi vreo forță nouă. Această acțiune a excitațiilor se prelungește până ce lichidele organismului îi prefac intrucâtva natura, sau până când curenții circulației, luându-l înainte, îl avarie afară, fie prin plămâni, piele sau căile inferioare. Pentru oal, de exemplu, ovăzul este un aliment, care îi dă putere, vioiciune, agerime, pe când biciul este un excitant (extern ce-i drept), care nu sporește nici cu un fir puterea pe care ani-

malul o avea înainte, care îl silește însă a și-o întrebuița toată într'un moment dat și la scop hotărât.

Ei bine, tocmai cum biciul este neapărat trebuitor celui mai bun vizitii (deși se slujește de el cât mai rar), de asemenea excitantele sunt învoite omului, câte odată, cu condiția însă să le întrebuițeze în câtimea și la vremea când îi sunt prescrise.

Din aceste scurte observațiuni, se va înțelege că în definitiv excitantele sunt din aceeași familie ca și doctorele, și unele și altele sunt otrăvuri. Otrăvuri bine cuvântate sunt opitul, cloroformul și chiar alcoolul, dar numai în medicină și chirurgie. Dar dacă ele sunt doctorii de pret, nu e nici un cuvânt să fie confundate cu alimentele și să facă parte din regimul obișnuit.

Dacă nu suntem ispițiți de a abuza de cloroform sau de ether, dacă până acum n'am urmat nici exemplul chinezilor, cari beau opiu peste măsură, cum se face că am căzut la așa slăbiciune pentru alcool?

Acțiunea alcoolului este cumplit de perfidă și de înșelătoare. Iată de ce este nevoie să o cunoaștem mai de aproape.

Alcoolul este o otrăvă a inteligenței din pricina straniei însușiri, marea lui afinitate pentru substanțe grase.

Creierul, după cum știm cu toții, este compus în cea mai mare parte din materii grase. De aci urmează că alcoolul intrat în sânge, năvălește de preferință la creier și la organele care au aceeași compoziție cu el. Pe aceste organe, alcoolul le atâță, le excitează, le biciuște mai întâi, apoi acțiunea lui prelungindu-se, le paralizază. Deci văzut este că nebunia în cazul acesta nu-i decât exagerarea stărei mintale, produsă de beție. Se poate dar zice cu siguranță, că acțiunea alcoolului duce la suferinți intelectuale. Sunt cu toate acestea mulți băutori, îndeajuns de cumpătați, care se opresc la întâile pahare; aceștia se cred înțelepți pentru că nu le-a văzut nimeni căzând jos, pentru că și-au păstrat mai mult sau mai puțin mintea. Ei bine, aceștia se otrăvesc tot așa de fără gres, ca și ceilalți; ba ei se otrăvesc câte odată mai adânc, căci nici un accident acut ca beția sau delirul, nu vine să-l înștițeze de tulburările aduse organismului lor.

Una sau două înghitituri de alcool, dimineța pe nemăncate, un aperitiv înainte de masă, un păhăruț de rom la cafea; și oamenii cari contractează această deprindere nenorocită, pot să nu se îmbete nici odată, dar ajung totuși la starea organică pe care medicina o numește alcoolismul cronic. Nu pot defini mai bine alcoolismul decât citând cuvintele d-rului Lancerneau: O bătrânețe fără vreme. Și aceasta nu e o comparație numai, ci e o definiție a cărei adâncime e absolut necesară de cunoscut.

Ceeace alcătuiește deosebirea temănică între tinerețe și bătrânețe este tocmai facultatea de adaptare a vaselor circulatorie la diferitele trebuinți ale organismului; în tinerețe, arterele și venele sunt la maximum de elasticitate, la bătrânețe ele ajung la maximum de lene și de învârtosare. Și aceasta nu este o presupunere

numai, căci sunt instrumente cu care se măsoară gradul de elasticitate ale arterelor. Cu ajutorul acestor instrumente, se constată la alcoolicii cronici aceeași stare arterială, ca și la bătrâni.

Se găsesc oameni, care n'au încă treizeci de ani, și care sub raportul circulației, sunt tot așa de bătrâni ca și oamenii de șaptezeci. Cări sunt urmările acestei bătrânețe fără vreme? Urmările acestea sunt foarte primejdioase. Organismul ne mai având mlădierea trebuitoare, nu se mai supune eforturilor mai puțin obșnuite. Orice forță cheftuită, orice osteneală, orice pierdere întâmplătoare, nu mai este reparată: epidemiile, boalele, accidentele, excesele, găsesc pe individ fără apărare. Într'un cuvânt, constituția alcoolicului este într'o stare de echilibru nestabil, un lucru de nimic e în stare să-l pue organismul în cea mai mare primejdie. Și cu aceasta nu se măntue, iată că este și mai nenorocit. Alcoolicii ca bătrâni ce sunt, transmit copiilor lor infirmitățile constituției lor. Copiii lor se nasc loviți de slăbiciune fizică, ca și de cea a minții. Desnodămăntecele acestea sunt îngrozitoare, dar pedeapsa părinților alcoolicii este mai strâșnică, când copiii lor sunt idioți, ori măcar mărginiți la minte, sau când deși inteligenți până la un punct, ei sunt vicioși, imorali, criminali, vicli ce rezultă dintr'o stare de dezechilibru născut, a cărui origină se află în constituțiunea părinților. (După părerea medicilor, chiar când păriții nu sunt alcoolicii cronici, singur starea de beție în momentul procreației ajunge ca copiii să fie infirmi). Nu sunt oare groaznice aceste constatări?

Mai cu seamă, o repet, când ne gândim că alcoolismul cronic, otrăvirea ascunsă, fără excese vădite, poate ajunge la astfel de rezultate. Sunt constituții mai tari, cari rezistă mai mult sau mai puțin, dar trebuie să o recunoaștem că orice băutor de alcool, chiar dacă nu merge de obicei până la beție e totuși în primejdie de a se otrăvi, el și copiii lui. Aceste spuse nu zugrăvesc răul mai negru decât este, ele nu arată decât purul adevăr. Ia ce rezultate vor ajunge? Viitorul ne o va spune. Însă noi avem sfânta datorie de a căuta să convingem pe toți acei cari în neștiința lor întrebuițează băuturile alcoolice:

1) Că omul se deosebire de animal mai ales prin aceea, că dânsul are sentimentul libertății de a lucra, atât în bine, cât și în rău, și prin urmare are sentimentul responsabilității.

2) Pierzând acest îndoit sentiment, omul se coboară și cade în rândul animalelor.

3) Când această cădere se întâmplă din cauză de boală este o nenorocire pentru om, dar este o adevărată rușine când căderea și-o provoacă el singur, prin întrebuițarea băuturilor amălițoare, căci în acest caz el se leapădă de bună voie de cea mai

nobilă din însușirile lui, de aceea care mai ales îl face superior animalelor, de conștiința morală.

Iar de nu putem convinge pe acei băutori îmbătrâniți pentru a-i face să se lase de patima lor nenorocită, atunci să căutăm a opri pe cei ce nu au ajuns încă la marginea prăpastiei și care sunt încă destul de stăpâni pe dânșii, spre a se folosi de sfaturile noastre, ca să pună capăt unor deprinderi, ale căror efecte vătămătoare le vor fi constante și înșisii. Să căutăm a-i câștiga mișcarea, „ordinul Bunilor Templieri”. Cea mai nobilă și binefăcătoare asociație a prezentului.

*) Lămuriri și foi de propagandă, broșuri, etc. cu privire la „Ordinul Bunilor Templieri” (I. O. G. T.), marea societate mondială de luptă împotriva alcoolismului, pe temelul desăvârșitei abțineri de la băuturile alcoolice, trimite ori-cui d-l Traian G. Stoescu, avocat, str. Bucur, 10.

PROVERBE

Cine cumpără ou de la cocos, îl găsește fără găbenus.

Cu bani poate omul face ori și ce lucru îi place.

Mulți tovarăși totdeauna fac mai mult decât o mână.

Cine are cal ticălos, jumătate umbra pe jos.

Unde cântă cocosi mulți nu se face ouă.

DIN HAZUL ALTORA

Condolcanțe

La o berărie, o florăreasă se tragește să-și vândă florile.

— Ia, domnule, o crisantemă...
— Nu-mi trebuie.
— Poate că duci la conța acasă...
— N'am nevastă...
— Atunci poate că duci logodnicul...
— Nu sunt logodit...
— Atunci cumpără una pentru că ești atât de fericit.

INAÎNTE și DUPĂ
întrebuițarea Cremel și Pudrei „BUCOL”

Pastă de
dinți 1 leu

APĂ de
gură 1 leu

SĂPUN DE TOALETĂ
„FLORA”

De o calitate ireproșabilă, foarte bine parfumat, catifelează mâinile și tenul. Bucata lei 1.25.

FIE-CARE POATE CĂȘTIGA

5-75 LEI ZILNIC

și mai mult, fără risc și fără capital. Afacere reală și ușoară. Cereri prospecte gratis și franco, printr'o carte poștală de 10 bani, dela BERG, KOPENHAGA K — BOX 113.

In loc de Lei 28

NUMAI LEI 9.

Admirabil ceas pentru domni Anker Remontoir AUR GLORIA cu 3 capace durabile, fin gravate și capace săritoare 10 rubine: mers regulat, garanție scrisă 3 ani

NUMAI LEI 9

3 BUCAȚI LEI 24.50

Lanț elegant potrivit la ceas lei 2.

Trimite prin ramburs.

5013

Uhren Export Wien VII

HALBGASSE 9/11

La 27 cor. TRAGEREA

La 27 Noembrie curent va avea loc tragerea următoarelor mari și valoroase premii oferite de ziarul «UNIVERSUL» abonaților săi:

O NOUA VILA LA SINAIA

«Villa Luigi», construită anume pentru tragerea viitoare, pe strada I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate

Un dormitor de bronz

de mare valoare, cumpărat de la industria metalică «Marcu», Bulevardul Elisabeta, 8.

O ELEGANTĂ GARNITURA de MOBILA p. SALONAȘ

din trestie exotică și malaca emailată, compusă din:
O canapea, două fotoliuri, patru scaune și o masă, cumpărate de la cunoscutul magazin Littmann, str. Lipscani, No. 3.

UN DORMITOR de LEMN FIN

construit în marea fabrică de mobile de lemn
Marin V. Ganea, șoseaua Mihai-Bravul, No. 37 și strada Șerbănică No. 10.— Sucursala calea Victoriei, No. 107.

O GARNITURA DE TOALETA JAPONEZĂ

compusă din un armuar cu oglindă, cu despărțituri pentru rufe și naine, îmbrăcat cu stofa japoneză. Una toaleta cu marmură și oglindă din bambu veritabil. Una dormeză tapisată cu stofă japoneză. Un scrin cu șapte cutii lustruite și îmbrăcate cu stofă japoneză. Un pedestal de bambu cu vas japonez. Una etajeră de perete, de bambu, îmbrăcată cu stofă japoneză și un scaun tapisat tot cu stofă japoneză. Toate aceste obiecte sunt lucrate și executate în mod artistic de către renumita fabrică de mobile de bambu E. A. Pucher et Comp., Bulevardul Elisabeta, 18, cu sucursala calea Victoriei, 148.

JUMATATE GARNITURA MOBILA DE LEMN DE STEJAR PENTRU INTRARE

compusă din: Una canapea, 4 scaune, 2 marchize, 2 taburele, una masă cu geam de cristal. Toate îmbrăcate în plus fin brosat, cumpărate de la marele magazin de mobile «Compania americană», str. Carol, 74, vis-à-vis de piața cu flori, lângă hotel Dacia.

UNA SUFRAGERIE MODERNA DIN LEMN MASIV

compusă dintr'un bufet elegant, o masă patent de 18 persoane și 6 scaune tapisate, cumpărate de la cunoscuta «Expoziție Modernă» de mobile Gildener Rosenthal et Hascal, București, strada Carol I, No. 64.

1 serviciu de ceain pentru 6 persoane, de alpaca veritabilă, imitând argintul oxidat.

1 ceasornic de masă, cu o figură oxidată, așezat pe un postament aurit imitând bronzul.

1 pendulă de perete «secesion» cu vitrouri, având mersul 13 zile, cumpărate de la marele magazin de ceasornice și bijuterii en-gros și en-detail Frații A. et I. Roller, București, strada Smârdan, No. 35, etajul I-ii.

0 mașină de scris «Erica», ultima perfecțiune, care scrie vizibil în două culori, cumpărată de la Compania «Ideal». Depozitul mașinilor de scris din București, Palatul Eforiei, reprezentant Leonida Piokowski.

0 pendulă modernă culoarea nucei și un ceasornic pentru birou, frumos nichelat, cumpărate de la cunoscutul magazin «Ceasornicaria Colței», strada Colței, 31.

2 pelerine de plonș, calitatea I, portative pe ambele părți și 2 truse de voiaj, piele de crocodil.

2 aparate de ras «Juvenia», cumpărate de la «Compania generală», birou de informații, București, strada Smârdan, No. 29, etajul I-ii.

1 mașină de cusut pentru familie, de mână, calitate superioară, cu capacul de nuc.

1 mașină de cusut de picior pentru familie, cu suveică rotundă, de calitatea cea mai superioară; coase și brodează cu cea mai mare perfecțiune. Masa și capacul de nuc. Cumpărate de la marele magazin de mașini de cusut «Compania anglo-americană», București, strada Carol No. 50, cu sucursale în Pitești și Câmpina.

2 frumoase truchiere bronzate, cu sticle colorate, cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta, No. 8 bis.

Un gramofon mare, perfecționat, remontabil în timpul mersului; cu diafragma de concert și 6 cântece naționale.

Una vioară modal Stradivarius, completă, cu arcuș, cutie și accesorii.

Una harmonica de mână, foarte sonoră, cu tonuri de oțel, burduful dublu impermeabil și colțurile îmbrăcate în metal.

Una mandolină de concert veritabilă, italiană, în lemn de palisandru și elegant ornată cu sifel, cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, 54.

Serviciu de bucătărie «Sirius email», compus din mai multe bucăți, cumpărate de la marele magazin A. Rechenberg et fiu, București Lipscani, 15.

6 cămași bărbațești de zi, de zefir sau panta-lbe, cu piepti de olandă; 6 perechi pantalon (indispensabili);

6 perechi ciorapi fi d'Ecosse 6 batiste de olandă cu monogramă;

1 pereche jartiere de bretele idem, cari se vor confecționa după măsură câștigătorului de cunoscutul magazin de lingerie «La patru sezoane», Victoriei, pasagiul Maca, vis-à-vis de poliție.

2 costume de haine (saco), după măsură și alegerea stoffei, cari se vor confecționa de cunoscuta croitorie Jaques Grimberg, strada Academiei, 23.

Una bucată românească, cumpărată de la expoziția Casei școalelor

2 ceasornice de aur pentru bărbat și două pentru damă

1 ceasornic de argint rusesc pentru bărbat;

0 brățară de aur cu 5 diamante;

Un inel de aur bărbătesc cu rubin; un inel de aur cu două brilante și safir la mijloc

2 ceasornice de metal marca «Sonia»

2 portlografii de portolan japonez, cu flori artistice lucrate în foc;

Un pince-nez aur 1 karate; una pereche ochelari dublă;

2 lorgnioane pentru damă; 12 benocluri de teatru, cumpărate de la institutul de optică «Ocularium», str. Doamnei, 27, unicul institut pus sub direcțiunea științifică a d-ului Gheorghe D. Fischer, oculist.

Un frumos premiu pentru grădina, «Șantier», compus din un cocos, două găini și douăsprezece pușori.

Un curs complet de limba franceză; idem unul de stenografie, idem unul de dactilografie, cari se vor preda de cunoscutul profesor Henry H. Duployen, strada Edgard Quinet, No. 5.

50 casete conținând fie-care crema, pudră și săpun «Flora», făcute anume pentru abonații noștri.

Afară de acestea, toți abonații mai primesc în mod gratuit «Universul Literar», iar la facerea abonamentului, un volum din interesanta scriere: Memoriile Regelui Carol I.